

Umělá inteligence: 18. Může AI znovu učinit víru pro masy lidí přitažlivou?

Umělá inteligence

Může pro masy lidí znovu učinit víru přitažlivou?

Budoucí dopad umělé inteligence na církev: Může pro masy lidí znovu učinit víru přitažlivou?

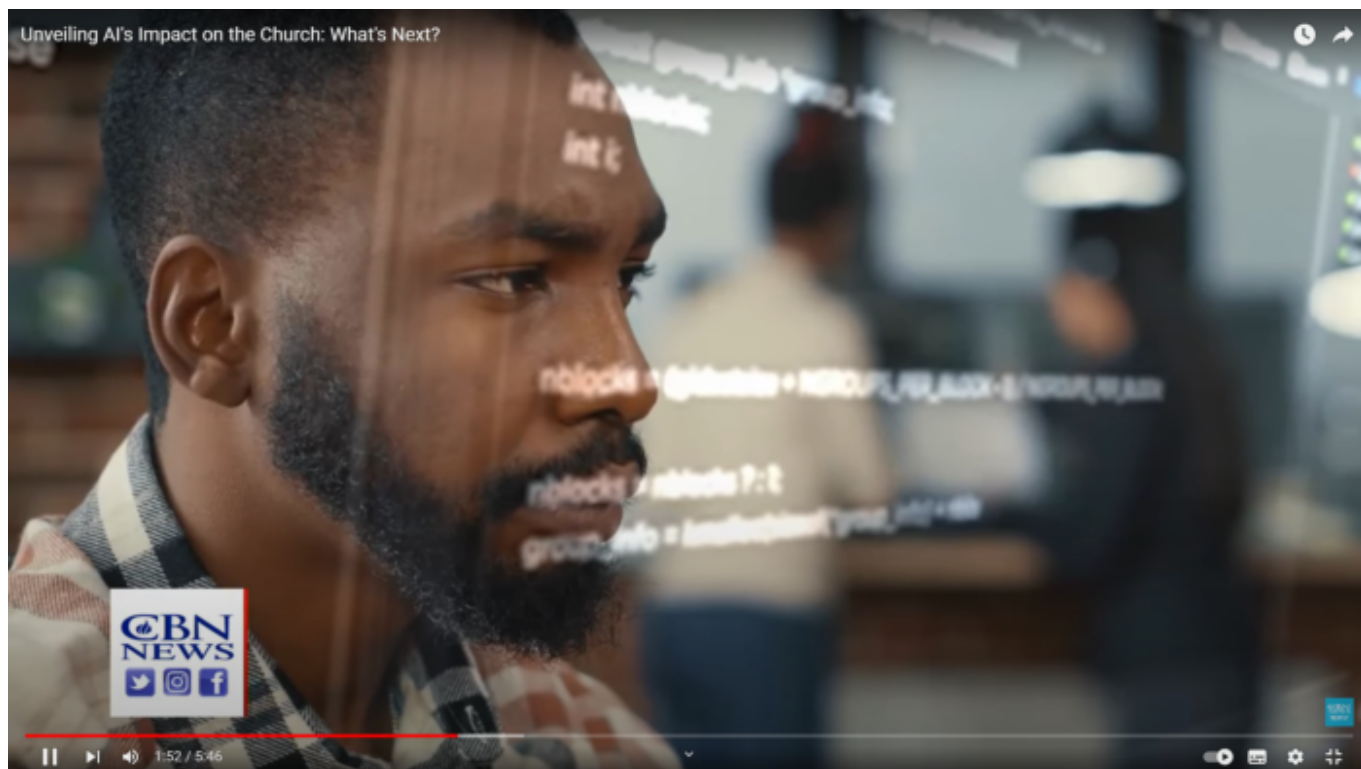
(ANALÝZA) Představte si svět, kde je umělá inteligence všudypřítomná. Okupuje váš domov, vaše

auto, vaše pracoviště, vaši kapsu. Dokonce i vaši mysl. Každý aspekt vaší každodenní rutiny je hladce integrován s touto sofistikovanou technologií.

Předvídá vaše potřeby, doplňuje vaše myšlenky, dešifruje vaše emoce, přehrává vaše oblíbené písničky, připravuje e-maily a dokonce vám navrhuje příští jídlo. Slouží jako váš osobní asistent, důvěrník, centrum zábavy a milenec. Život se stane plynulým, pohodlným a přizpůsobeným každému vašemu rozmaru.

Něco zásadního však chybí. Začíná se dostavovat pocit neklidu. Interakce jsou prázdné, rozhovory postrádají hloubku a vztahy se stávají povrchními a transakčními. Čím více se na umělou inteligenci spoléháme, tím více toužíme po něčem, co nám nemůže poskytnout: po autenticitě, smyslu a možnosti navázat spojení na zásadně lidské úrovni.

Zde na scénu znovu vstupuje církev, nikoli jako relikt minulosti, ale jako symbol přítomnosti, útočiště autenticity. V tomto bodu zlomu umělosti a povrchnosti začínají lidé toužit po transcendentních hodnotách, které algoritmy nedokážou zakódovat. Hledají teplo lidského spojení, útěchu sdílené víry a útěchu nadčasových obřadů.

Představte si mladého profesionála ponořeného do digitálního šumu rušného města, obklopeného mořem obrazovek a syntetických hlasů. Není ovšem těžké si představit, že taková je realita milionů lidí na celém světě od New Yorku po Dillí.

Navzdory pohodlí, které jim jejich život s umělou inteligencí poskytuje, se v noci přistihnou, že jsou neklidní, zírají do stropu (nebo do telefonu) a přemýšlejí o závažnějších otázkách: Proč jsem tady? Jaký je můj cíl? Co to znamená být skutečně součástí společnosti? Na tyto otázky nedokáže uspokojivě odpovědět žádný robot vytvořený umělou inteligencí. Proč? Jednoduše proto, že tyto otázky se týkají hlubin lidské duše. A umělá intelligence duši nemá. Tedy zatím ne.

Postupně si tento odborník všímá posunu mezi svými kolegy. Přítel se zmíní, že nedělní bohoslužbu nenavštěvuje kvůli kázání, ale kvůli pocitu sounáležitosti, upřímným úsměvům a pocitu společenství. Jiný přítel mluví o meditativním klidu, který nachází v tichu kostela, daleko od neúprosného tempa

technologií. Náš odborník se rozhodl, že to prozkoumá.

Když vejde do kostela, všimne si, že lidé jsou přítomní, upřímně zaujatí a s otevřeným srdcem. Je zde hmatatelný pocit něčeho většího, než je on sám, něco, co přesahuje algoritmickou péči, na kterou si zvykli. Zpěvy, modlitby i samotná atmosféra vypovídají o části lidské zkušenosti, kterou technologie nemohou postihnout: o duchovnu.

V tlumeném světle vitráží náš mladý profesionál pociťuje hluboký klid. Nejde o odmítání technologií, ale o nalezení rovnováhy. uvědomují si, že umělá inteligence sice může život obohatit, ale neměla by ho definovat.

Jakmile tohoto bodu zlomu dosáhne stále více lidí, začíná církev zaznamenávat oživení. Stává se protiváhou digitální nadvlády, místem, kde se lidé mohou znovu spojit se svou lidskostí. Nejde o nostalgii nebo lpění na minulosti; jde o znovuoobjevení hodnoty posvátného a společného ve světě, který stále více působí jako digitální iluze.

Tyto scénáře – kdy umělá inteligence nechtěně přivádí lidi zpět do náboženských prostor – nejsou tak přitažené za vlasy, jak by se na první pohled mohlo zdát.

Lidé po celou historii hledali smysl, spojení a porozumění mimo bezprostřední fyzický svět. Toto hledání je vlastní naší povaze a je hluboce zakořeněno v naší kolektivní psychice již od středního paleolitu. Od starověkých jeskynních maleb až po složité náboženské systémy je tento duchovní sklon konstantou, stále přítomným fenoménem po celou dobu naší cesty.

Náboženská víra v mnoha svých podobách vždy poskytovala odpovědi na velké otázky – otázky týkající se existence, smyslu, morálky a posmrtného života. Nejde jen o abstraktní pojmy, ale o podstatu toho, co nás dělá lidmi. Rituály, příběhy a společná shromáždění, které se vyskytují v náboženské praxi, nabízejí rámec pro pochopení našeho místa ve vesmíru, pocit sounáležitosti a spojení s něčím větším, než jsme my sami.

Nyní vstupujeme do věku umělé inteligence. Moderní technologie rychle proměňují náš svět. Proniká do všech aspektů našeho života. Algoritmy, datové analýzy a modely strojového učení diktují, co vidíme, jak komunikujeme, a dokonce i to, jak myslíme. Tyto inovace sice přinášejí bezkonkurenční úroveň pohodlí a efektivity, ale zároveň vnášejí pocit doslova umělosti. Digitálnímu světu, ať už je jakkoli pokročilý, chybí živiny, které poskytují zkušenosti z reálného života.

V takovém kontextu je přirozené, že lidé hledají rovnováhu. Tváří v tvář sterilní přesnosti umělé inteligence se chaotičnost lidského života – jeho nepředvídatelnost, emocionální hloubka, naprostá syrovost – stává ještě cennější.

Sportovní kluby, knižní kluby a další společenská setkání samozřejmě nepochybně podporují komunitu a kamarádství kolem společných zájmů. Od náboženských institucí, jako jsou kostely, mešity a synagogy, se však výrazně liší, pokud jde o duchovní výživu. Náboženská centra mohou sloužit jako ohniska pro věřící, nevěřící a všechny mezi nimi – pro ty, kteří hledají odpovědi na existenciální otázky a hlubší spojení s Bohem. Prostřednictvím rituálů, modliteb a posvátných textů poskytují tyto instituce rámec pro chápání smyslu života, morálky a metafyziky a nabízejí pocit transcendence a duchovního povznesení, který sekulární kluby zpravidla nedokážou napodobit.

Náboženská společenství navíc nabízejí jedinečný pocit sounáležitosti a podpory, který dalece přesahuje rámec společenské interakce. Vytvářejí posvátné prostory příznivé pro rozjímání a meditaci, které jsou pro jednotlivce příležitostí ke spojení s Bohem. Náboženské instituce také nabízejí protiváhu izolaci, která může být důsledkem přílišného spoléhání se na technologie.

V dobách krize nebo existenčních pochybností se lidé v průběhu dějin obraceli na tato společenství pro podporu, moudrost a útěchu. Návrat k náboženským prostorám by neměl být považován za krok zpět. Naopak, mohl by nám pomoci získat zpět klíčový aspekt lidského života, který technologie nedokážou nahradit.

Slovy velkého filosofa Blaise Pascala: „V srdci každého člověka je vakuum ve tvaru Boha, které nemůže být uspokojeno žádnou stvořenou věcí, ale pouze Bohem Stvořitelem“.

Tento hluboký vhled promlouvá k jádru naší lidské zkušenosti. Hlad po něčem transcendentním v přírodě - svrbění, které nelze podrábat přítelkyní s umělou inteligencí, náhlavní soupravou pro virtuální realitu a přísliby Metaverza - zůstává stále přítomný. V jádru jsme duše hledající Boha a žádný algoritmus nemůže toto věčné hledání naplnit.

John Mac Ghlionn

[Religion Unplugged](#)

John Mac Ghlionn

John Mac Ghlionn je výzkumník a esejista. Zabývá se psychologií a sociálními vztahy. Jeho texty se objevily například v časopisech *UnHerd*, *The US Sun* a *The Spectator World*.

-tep-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Sít víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Sít víry](#)